



SOLIQ ALIFBOSI



Toshkent – 2024



SOLIQLAR VA ULARNING PAYDO BO'LISH TARIXI

**MADINA, SEN
BILASANMI ?**



**QADIMG' I IBTIDOIY DAVRDA HAM
ODAMLAR YASHASH UCHUN
KURASHISHGAN, YA'NI
TERIMCHILIK, OVCHILIK
BILAN MASHG'UL
BO'LISHGAN.**



**HA ALBATTA,
JAMSHID**



**BIROQ OV MAVSUMI ULAR
KUTGANIDEK BO'LMAGANI
UCHUN BOSHQA YERLARGA
KO'CHIB O'TISHGAN.**



**SHU TARIQA INSONLAR
MAKONLARGA MOSLASHIB
BOSHQA ISHLAR BILAN HAM
SHUG'ULLANA BOSHLADILAR.**



**ROSTDAN HAM
SHUNDAY BO'LGANMI,
JAMSHID ?**



HA, ALBATTA



**SHUNDAN SO'NG FASLLAR
O'ZGARISHI BILAN INSONLAR
O'Z MAXSULOTLARINI
AYIRBOSHLAGANLAR.**



**QADIMDA XIROJ VA USHR KABI SOLIQ
TURLARI BO'LGAN.
SAVDOGAR VA HUNARMANDLAR
ESA SOLIQ O'RNIGA TAMG'A YOKI
O'LPOH TO'LASHGAN.**

**UNDA PUL
QANDAY
PAYDO BO'LGAN ?**

???





**AYIRBOSHLASH JARAYONIDA
YANGI MAXSULOTLAR
KIRIB KELISHI NATIJASIDA DASTLAB
TERI KO'RINISHIDA, KEYINCHALIK
ZIRAVORLAR, QIMMATBAHO TOSHLAR
HAMDA TANGA KO'RINISHIDA ASTA-
SEKINLIK BILAN PUL DEGAN
TUSHUNCHA MUOMALAGA
KIRIB KELGAN.**





BIZ NIMA UCHUN SOLIQ TO'LAYMIZ ?

MAKTABLARNI
QURISH VA
SAQLASH

PIYODALAR
YO'LAKHALARI
QURILISHI

KASALXONALARNI
QURISH VA
SAQLASH

SOLIQ BU

BOLALAR
BOG'CHALARINI
QURISH VA SAQLASH

MAMLAKAT
MUDOFAASINI
TA'MINLASH

YO'L QURILISHI VA
UNI SAQLASH

**SOLIQLARNI OILAMIZ
MISOLIDA KO'RAMIZ!**

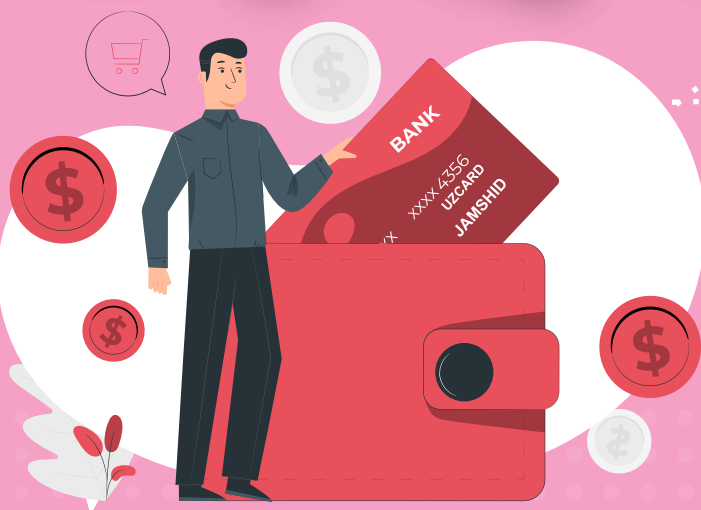
**Bu men, ALISHER —
MAKTAB O'QUVCHISIMAN.**



**BULAR mening
OTA - ONAM!**



**SOLIQLARNI
OILAMIZ MISOLIDA
KO'RIB CHIQUAMIZ!**



**TADBIKORLIK FAOLIYATIDAN
OLINGAN DAROMAD**

OYLIK MAOSH

**NAFAQA VA
STIPENDIYA**

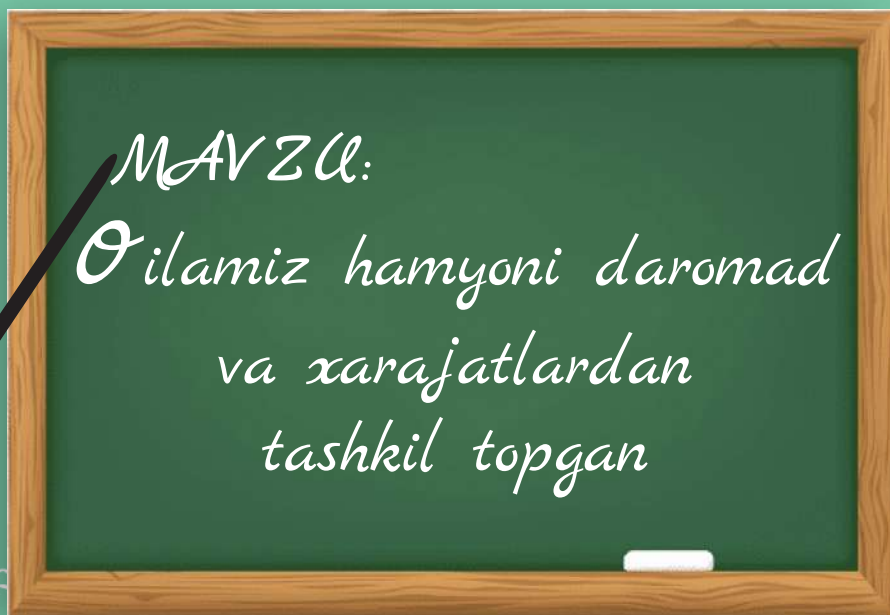


**IJARADAN
OLINGAN DAROMADLAR**

**SIZNING OILAVIY
DAROMADINGIZ NIMALARDAN
TASHKIL TOPGAN ?**

6





MAVZU:
Oilamiz hamyoni daromad
va xarajatlardan
tashkil topgan

MENIMCHA, OILAMIZ
XARAJATLARI
QUYIDAGILARDAN IBORAT...

XARAJATLAR

OZIQ - OVQAT

KIYIM-KECHAK

MASHINA

UY-JOY

DAM OLISH



**SIZNING OILANGIZ
HARAJATLARI
NIMALARDAN IBORAT ?**

**DAROMADLAR QISMI OTA-
ONAMNING ISH HAQI, BOBO
HAMDA BUVIMNING
NAFAQASIDAN KELIB
CHIQAADI.**





AMALDAGI SOLIQ TURLARI



O'ZBEKISTON RESPUBLIKASINING SOLIQ KODEKSI

1

MOL-MULK SOLIG'I

2

YER SOLIG'I

3

DAROMAD SOLIG'I

4

FOYDA SOLIG'I

8





5
**QO'SHILGAN
QIYMAT SOLIG'I**



6
AKSIZ SOLIG'I



7
**SUVDAN
FOYDALANGANLIK
UCHUN SOLIQ**



8
**YER QA'RIDAN
FOYDALANGANLIK
UCHUN SOLIQ**



9
IJTIMOVIY SOLIQ

9



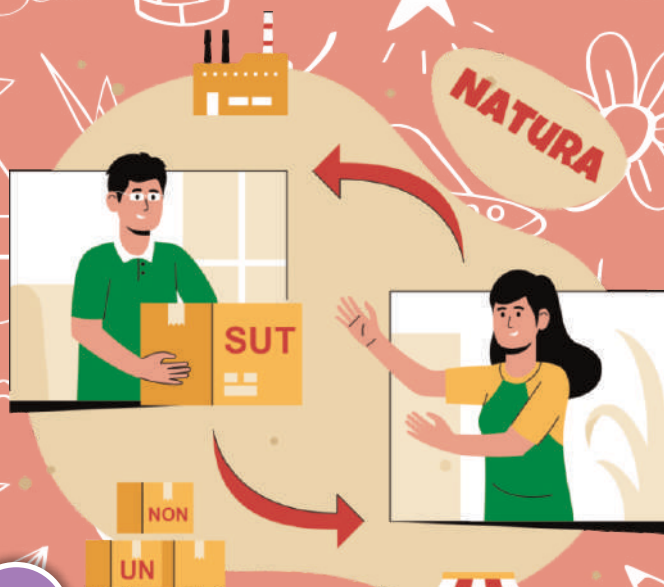
SIZ BULARNI BILARMIDINGIZ ?

DAVLAT – INSONLARNI BIRLASHTIRIB, IJTIMOY-IQTISODIY FAROVONLIKNI TA'MINLOVCHI TIZIM.



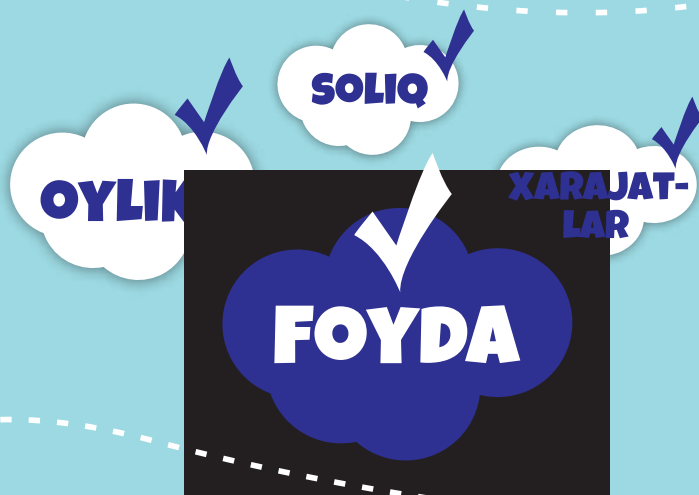
TADBIRKORLIK – INSONLARNI DAROMAD TOPISHIDA AMALGA OSHIRADIGAN FAOLIYATI, (SAVDO-SOTIQ, XIZMAT KO'RSATISH VA BOSHQALAR).

ISH HAQI – INSONLARNING AQLIY VA JISMONIY FAOLIYATI UCHUN TO'LANADIGAN HAQ.



NATURA KO'RINISHIDAGI ISH HAQI – INSONLARNING BIROR-BIR NARSANI ISHLAB CHIQRISHI YOKI KO'RSATILGAN XIZMAT UCHUN MAHSULOTNING BIR QISMINI OLISHI.

Pul – TO'LOVLARNI AMALGA OSHIRISH
UCHUN YAGONA KO'RINISH VA
MA'LUM BIR QIYMATLIKlardagi
QOG'oz.



Foyda – TADBIRKORNING
BARCHA XARAJATLARIDAN
CHEGIRIB TASHLAGANDAN
SO'NG QOLADIGAN
PUL MIQDORI.

Noqonuniy Tadbirkorlik –
DAVLAT RO'YXATIDAN
O'TMASDAN FAOLIYAT YURITISH
VA KASSA CHEKLARINI BERMASLIK.



**SIZ XARID CHEKINI
BERMADINGIZ!**



**OGOH
BO'LING**

Qonun – INSONLAR TOMONIDAN
BAJARILISHI LOZIM BO'LGAN
me'YORLAR.



SOLIQLAR – DAROMADGA EGA
BO'LGAN SHAXSLAR TOMONIDAN
TO'LANADIGAN TO'LOVLAR.

YIG'IMLAR – INSONLARNING BIROR-
BIR QONUNYI FAOLIYATLARINI
AMALGA OSHIRISHLARI UCHUN
TO'LANADIGAN TO'LOV.



TADBIRKOR – FOYDA OLISHNI
MAQSAD QILGAN ISHBILARMON
SHAXS.



**MAQSAD SARI OLG'A
QADAM BOS!**

12



BUNI YODDA TUTING!

BILASIZMI?



**BYUDJETNING ASOSIY DAROMAD
QISMI SOLIQLAR VA
YIG'IMLARDAN TASHKIL TOPADI.**

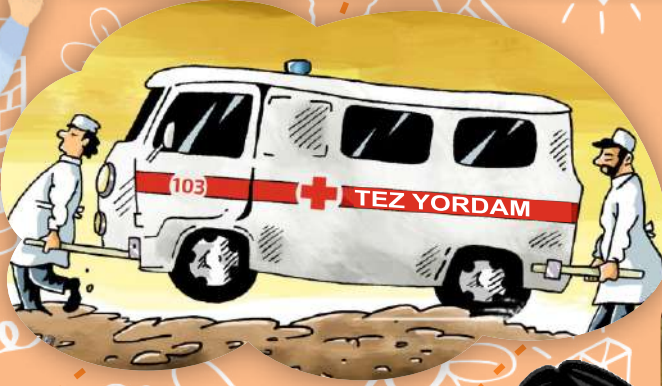


O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasining 63-moddasiga muvofiq, Fuqarolar qonun bilan belgilangan soliqlar va yig'implarni to'lashi shart. Soliq va yig'implar adolatli bo'lishi hamda fuqarolarning konstitutsiyaviy huquqlarini amalga oshirishiga to'sqinlik qilmasligi kerak.

**SOLIQLARNI
TO'LAMASA NIMA
BO'LADI?**

**USTOZ,
AGAR BIZ ROSTDAN HAM
SOLIQLARNI TO'LAMASAK,
NIMA BO'LADI ?**

**AGAR BIZ SOLIQLARNI
O'Z VAQTIDA TO'LAMASAK,
UNDA**



**BIZNING BOG'
QACHON ISHGA
TUSHAR EKAN ?**



**SHUNI UNUTMANGKI,
DO'STLARIM, SOLIQLARNI
O'Z VAQTIDA TO'LASAK,
YANGI-YANGI BOG'CHA VA
MAKTABLAR BARPO ETILADI,
BOLALAR UCHUN ISTIROHAT
BOG'LARI VA O'YIN
MAYDONCHALARI TASHKIL
ETILISHIDA O'Z HISSAMIZNI
QO'SHGAN BO'LAMIZ.**

**SOLIQLARNI O'Z
VAQTIDA TO'LASHNI
UNUTMANG!**



"Soliq alifbosi" kitobchasida aks ettirilgan rasmlar ochiq internet ma'lumotlari asosida to'planib, Toshkent shahar soliq boshqarmasi boshlig'ining birinchi o'rinbosari **J.Mirpulatov** rahbarligidagi jamoa a'zolari tomonidan matnlar bilan boyitilgan.

Mazkur kitobcha Respublikamizdagi o'rta maktablarda Soliq alifbosi darslarida amaliy qo'llanma sifatida foydalanish uchun ishlab chiqilgan.
Kitob bepul tarzda o'rta maktablarga tarqatiladi.

Muallif: Toshkent shahar soliq boshqarmasi boshlig'ining birinchi o'rinbosari **J.Mirpulatov** rahbarligidagi jamoa a'zolari.

SOLIQ ALIFBOSI

Muharrir *Lobar Abduqodirova*
Rassom-dizayner *Behzod Zufarov*
Texnik muharrir *Lina Xijova*
Kichik muharrir *Matluba Salimova*

Nashriyot litsenziyasi AI № 158. 17.04.2024.
Bosishga 2024-yil 18-aprelda ruxsat etildi.
Bichimi 60x84^{1/8}. Ofset qog'ozi. «Arial» garniturasini.
Ofset bosma usulida bosildi. Shartli bosma tabog'i 1,86.
Nashr tabog'i 3,29. Adadi 1000 nusxa. Buyurtma № 24-00.

«O'zbekiston» nashriyot-matbaa ijodiy uyi.
100100, Toshkent, Navoiy ko'chasi, 30.

Telefon: (371) 244-84-20, 244-87-55
Faks: (371) 244-37-81, 244-38-10
e-mail: uzbekistan@iptd-uzbekistan.uz
www.iptd-uzbekistan.uz